

ជំពូកទី ៤
ការវិភាគតម្លៃបរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម

Draft

៣. ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង៖ តម្លៃធនធានព្រៃឈើសរុបជាមធ្យមប្រមាណជា ២.០៨៧,៥២ដុល្លារ/ហិកតា។ កូនឈើប្រណិតដែលមានអង្កត់ផ្ចិតតូចជាង១៥ស.ម មានតម្លៃ ៣៥០ដុល្លារ/ហិកតា និងអង្កត់ផ្ចិតពី ១៥-៣០ស.ម មានតម្លៃ ៤៣៧,៧៦ដុល្លារ/ហិកតា។ ចំពោះកូនឈើចំរុះដែលមានអង្កត់ផ្ចិត១៥-៣០ស.ម មានតម្លៃជាមធ្យម ៧៦២,៥០ដុល្លារ/ហិកតា។ កូនឈើចំរុះដែលមានអង្កត់ផ្ចិតតូចជាង ១៥ស.ម មានចំនួន ៩២៣ដើម មានតម្លៃសរុប ៤៦១,៥០ដុល្លារ/ហិកតា និងឈើប្រភេទអុសចំរុះ មានចំនួន ៦០,៩៣១ស្មៅ មានតម្លៃសរុបប្រមាណជា ៧៦,១៦ ដុល្លារ/ហិកតា។

៤. ព្រៃល្បោះ៖ តម្លៃធនធានព្រៃឈើសរុបជាមធ្យមប្រមាណជា ៦.១០៩,០៥ ដុល្លារ/ហិកតា។ កូនឈើប្រណិតដែលមានអង្កត់ផ្ចិតតូចជាង១៥ស.ម មានតម្លៃ ៦០ដុល្លារ/ហិកតា និងអង្កត់ផ្ចិតចាប់ពី ១៥ស.ម ឡើងទៅ មានតម្លៃ ៣.២៨៩,៣៩ដុល្លារ/ហិកតា។ ចំពោះកូនឈើចម្រុះប្រភេទដែលមានអង្កត់ផ្ចិត១៥-៣០ស.ម មានតម្លៃជាមធ្យម ៧៧៥ដុល្លារ/ហិកតា និងឈើចម្រុះប្រភេទដែលមានអង្កត់ផ្ចិតធំជាង៣០ស.ម មានតម្លៃជាមធ្យម ១.៨២០,៧៤៥ដុល្លារ/ហិកតា។ កូនឈើចំរុះដែលមានអង្កត់ផ្ចិតតូចជាង១៥ស.ម មានចំនួន២៧៥ដើម មានតម្លៃសរុប ១៣៧,៥ដុល្លារ/ហិកតា និងឈើអុសចម្រុះប្រភេទមានចំនួន ២១,១០៩ស្មៅ មានតម្លៃសរុបប្រមាណជា ២៦,៣៨ ដុល្លារ/ហិកតា។

៥. លទ្ធផលនៃការគណនានេះបង្ហាញថាព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង មានតម្លៃទាបជាងព្រៃល្បោះស្ទើរតែបីដង នេះប្រហែលមកពីស្ថានភាពព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោងត្រូវបានរងការបំផ្លិចបំផ្លាញ និងរុករានធ្វើចម្ការដោយប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅជុំវិញតំបន់គម្រោង។

៦. ក្រៅពីនេះព្រៃឈើក៏ផ្តល់នូវតម្លៃជាច្រើនទៀត (Indirect Cost) ដូចជាការផ្តល់ដីជាតិដីរក្សាលំនឹងអាកាសធាតុ ទប់ទល់ខ្យល់ល្ងះ ទាក់ទាញទឹកភ្លៀង រក្សានិយ័តភាពទឹកក្រោមដី បន្សុទ្ធបរិយាកាស និងការពារការហូរច្រោះជាដើម តែតម្លៃទាំងនេះមិនអាចនឹងប៉ាន់ប្រមាណបាន។

៧. ការវិភាគតម្លៃនៃការខូចខាតព្រៃឈើ៖ យោងតារាងប៉ាន់ស្មានតម្លៃឈើល្បោះ ព្រៃល្បោះមួយហិកតាមានតម្លៃស្មើនឹង ៦.១០៩,០៥ដុល្លារអាមេរិក (តារាងទី៩-១)។ ដូច្នេះ ការខូចខាតសរុបរបស់ព្រៃល្បោះទំហំ ៥.៤៣៦ហិកតា គឺមានតម្លៃ ៦.១០៩,០៥ដុល្លារ * ៥.៤៣៦ហិកតា = ៣៣.២០៨.៧៩៥ដុល្លារអាមេរិក (សាមសិបបីលាន ពីររយប្រាំបីពាន់ ប្រាំពីររយកៅសិបប្រាំដុល្លារ)។

៩.១.២ វិភាគអំពីតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលបានផលពីទ្វីបលក់ដីមានពីគម្រោង

៨. ជាប្រពៃណី ប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងឃុំកន្ទួត និងឃុំថ្មីតែងទទួលបាននូវលទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិដែលមាននៅក្នុងតំបន់។ តាមរយៈលទ្ធផលនៃការសម្ភាសន៍គ្រួសារប្រជាពលរដ្ឋបានដឹងថា៖

- មានប្រជាសហគមន៍ចំនួន	៤២,៤%	បានទៅកេអុស និង ឬឈើសម្រាប់ធ្វើជួន
- មានប្រជាសហគមន៍ចំនួន	១៨,៦%	បានទៅកេគលធំៗ,
- មានប្រជាសហគមន៍ចំនួន	១៨,៦%	បានទៅច្រូតស្បូវ,
- មានប្រជាសហគមន៍ចំនួន	៨,៥%	កេសត្រពៃ.

- មានប្រជាសហគមន៍ចំនួន ៥,៩% រកថ្នាំបុរាណ,
- មានប្រជាសហគមន៍ចំនួន ៣,៤% រកវិទ្យុ ឬរ៉ឺម៉ក, និង
- មានប្រជាសហគមន៍ចំនួន ២,៥% រកជំរឿនក្នុងព្រៃនៅតំបន់នោះ

៩. យោងលទ្ធផលនៃការសិក្សាអំពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច បង្ហាញថា មានប្រជាពលរដ្ឋ ៨,០% ចូលព្រៃ ដើម្បីរកផល-អនុផលព្រៃឈើ ហើយចំណូលដែលពួកគាត់រកបានជាមធ្យមប្រមាណ ៦៨ ដុល្លារអាមេរិក/ខែ (សូមមើលជំពូកទី៥ កថាខណ្ឌទី១៥២ ទំព័រទី៥-៩៥ និងកថាខណ្ឌទី១៨៩ ទំព័រទី ៥-១១២)។

១០. ការសិក្សាអំពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្នុងឃុំថ្មី និងឃុំកន្ទួត បានបង្ហាញថា មានប្រជាពលរដ្ឋចំនួន ៩២គ្រួសារក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋសរុប ១.១៤៦គ្រួសារ រស់នៅ ក្នុងភូមិចំនួន ០៦ ភូមិអាស័យ (និងភូមិស្រែននជាភូមិឧបសម្ព័ន្ធ), ភូមិបៀវ, ភូមិថ្មី, ភូមិភ្នំតាត (និងភូមិយ៉ៃ ជាភូមិឧបសម្ព័ន្ធ), ភូមិស្វាយជ្រំ និងភូមិក្រសាំង។ ការរស់នៅរបស់ពួកគាត់មួយផ្នែកគឺអាស្រ័យជាមួយនឹង ផល-អនុផលព្រៃឈើ ចំណូលដែលពួកគាត់រកបានជាមធ្យមគឺ ៦៨ដុល្លារ/ខែ ឬ៧៥.០៧២ដុល្លារ/ឆ្នាំ។ ដូច្នេះ ប្រសិនបើគណនារកប្រាក់ចំណូលដែលពួកគាត់រកបានក្នុងរយៈពេល២៥ឆ្នាំ (មានន័យថាមួយជំនួសលើតម្លៃ របស់ដើមកៅស៊ូ) នោះប្រាក់ចំណូលសរុបដែលពួកគាត់រកបានពីផល-អនុផលព្រៃឈើគឺ ១.៨៧៦.៨០០ ដុល្លារអាមេរិក។

៩.១.៣ ការវិភាគតម្លៃខូចខាតបរិស្ថានដោយប្រយោលពីសកម្មភាពគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ

១១. នៅក្នុងដំណាក់កាលមុនប្រតិបត្តិ ប្រតិបត្តិ និងក្រោយប្រតិបត្តិគម្រោង តំបន់វិនិយោគអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំ កៅស៊ូនេះ នឹងទទួលបានការខូចខាតបរិស្ថានដោយប្រយោលមួយចំនួន មានដូចជា ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បម្រែបម្រួលប្រភពទឹកក្រោមដី ការខូចគុណភាពទឹកបណ្តាលមកពីការហូរច្រោះបាក់ដី ការបាត់បង់ធនធាន ដីរុះរើចម្រុះក្នុងទឹកជាដើម ប៉ុន្តែមិនអាចគណនានូវការខូចខាតទាំងនេះ ជាគុណខណ្ឌដាក់ស្តង់ដារទេ។

៩.២ វិភាគអំពីតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ

៩.២.១ វិភាគអំពីតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍កៅស៊ូ

១២. យោងលើការវាយតម្លៃអំពីភាពស្ថិតស្ថេរផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចក្នុងផែនការមេ ដែលរៀបចំដោយក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៤-២ តារាង៣-ក និង ៣-ខ ស្តីពីរបាយការណ៍ចំណូល និង ចំណេញ-ខាត) បានបង្ហាញថា ប្រាក់ចំណេញដែលក្រុមហ៊ុនទទួលបាន គិតពីឆ្នាំទី-៩ ត្រឹមឆ្នាំទី-២០ គឺ មានចំនួន ២៤.៨៤៩.០៣២ដុល្លារអាមេរិក។

តារាងនេះគឺជាផ្នែកមួយនៃរបាយការណ៍វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមពេញលេញរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមហ៊ុន អ៊ិនវេស្តម៉ង់តឺម។ វាអាចមានការកែសម្រួលទៅលើខ្លះៗនៃខ្លឹមសារនេះ ដើម្បីធានាបាននូវភាពត្រឹមត្រូវ និងភាពស្របគ្នាជាមួយការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមពេញលេញ។ ការកែសម្រួលទាំងនេះ មិនអាចរកចំណូលបាន ២៤.៨៤៩.០៣២ដុល្លារអាមេរិកទេ។

១៣. នៅពេលដើមកៅស៊ូចាស់ ហើយផលិតផលជ័រធ្លាក់ចុះ (នៅចុងឆ្នាំទី២៥នៃឆ្នាំផលិតកម្ម) ដើមកៅស៊ូនេះត្រូវកាប់ចោល ដើម្បីធ្វើការដាំដុះសារជាថ្មី។ ដើមកៅស៊ូចាស់នេះអាចប្រើកែច្នៃធ្វើគ្រឿងសង្ហារឹម (ជាឈើអារ ឬជា MDF-Medium Density Fiber Board) ដែលមានតម្លៃល្អបំផុតសម្រាប់ទីផ្សារអន្តរជាតិ ជាពិសេសនៅប្រទេសប្រទេស។ តាមការវាយតម្លៃបានស្ថានភាពកម្រិតទាបជាងមធ្យមសមស្រប (Lower Optimal) សម្រាប់ថ្ងៃអនាគត ដើមកៅស៊ូចាស់មួយហិកតាមានតម្លៃស្មើនឹង ៥.០០០ដុល្លារ ដូច្នោះ ដើមកៅស៊ូចាស់ ៥.០០០ហិកតា (ជាផ្ទៃដីផលិតកម្មសុទ្ធមិនគិតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ) មានតម្លៃស្មើនឹង ២៥.០០០.០០០ដុល្លារ។

៩.២.២ វិភាគអំពីតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ

១៤. យោងលើការវាយតម្លៃអំពីភាពស្ថិតស្ថេរផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចក្នុងផែនការមេ ដែលរៀបចំដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៤-២ តារាង៣-ក និង ៣-ខ ស្តីពីរបាយការណ៍ចំណូល និងចំណេញ-ខាត) បានបង្ហាញថា ប្រាក់ចំណូលផ្ទាល់ដែលបានពីការបង់ពន្ធអោយទៅរដ្ឋ គិតពីឆ្នាំទី-៦ ដល់ឆ្នាំទី-២០ មានចំនួន ៩.៨១៨.៦០០ដុល្លារអាមេរិក។ ចំណែកឯតារាងប្រើប្រាស់ពលកម្មក្នុងស្រុក (ឧបសម្ព័ន្ធទី៤-២ តារាង៧-ក, ៧-ខ និង ៧-គ) បានបង្ហាញថា ប្រាក់ចំណាយទៅលើកម្លាំងពលកម្មក្នុងស្រុកសរុបរយៈពេល២០ឆ្នាំ គឺ ២៧.១៨៣.៨០០ដុល្លារអាមេរិក។

១៥. យោងតាមការវិភាគដូចមានបង្ហាញក្នុងចំណុច ៩.២.១ និង ៩.២.២ ខាងលើ ពិនិត្យឃើញថា តម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចសរុបរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូគឺ ២៤.៨៤៩.០៣២ដុល្លារ + ២៥.០០០.០០០ដុល្លារ + ៩.៨១៨.៦០០ដុល្លារ + ២៧.១៨៣.៨០០ដុល្លារ = ៨៦.៨៥១.៤៣២ដុល្លារអាមេរិក (ប៉ែតសិបប្រាំមួយលាន ប្រាំបីរយហាសិបមួយពាន់ បួនរយសាមសិបពីរដុល្លារ)។

៩.២.៣ វិភាគអំពីផលប៉ះពាល់វិជ្ជមានរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ

៩.២.៣.១ ការផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាពការងារ

១៦. នៅពេលដែលគម្រោងដំណើរការបានពេញលេញ (ប្រតិបត្តិការដាំដុះ ប្រមូលផល និងកែច្នៃ) និងត្រូវការកំលាំងពលកម្មច្រើន។ ការផ្តល់ការងារមួយដែលមានសុវត្ថិភាព និងចំនួនស្ថិតស្ថេរនោះសហគមន៍នៅក្នុងតំបន់ និងត្រូវការប្រើប្រាស់ទំនិញ និងសេវាកម្មមួយស្ថិតស្ថេរផងដែរ។ ផលប្រយោជន៍ប្រយោលនេះនឹងជួយជំរុញអោយមានការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋានដែលជាលទ្ធផល និងផ្តល់ចំណូលចូលទៅជាតិតាមរយៈការបំពេញរបបសារពើពន្ធផ្ទាល់ និងប្រយោល។ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នេះត្រូវការប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងមធ្យោបាយទ្រទ្រង់ដូចជាផ្លូវប្រព័ន្ធដោះទឹក ស្ពាន ទូរគមនាគន៍ អេកូស៊ីស្តេម អប់រំ ថាមពល និងទឹកស្អាត។ នៅពេលដែលហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងមធ្យោបាយទ្រទ្រង់ទាំងនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងប្រតិបត្តិការដាំដុះប្រមូលផល និងកែច្នៃនោះ វាក៏បាននាំមកនូវប្រយោជន៍ដោយផ្ទាល់ចំពោះសហគមន៍ផងដែរ។

១៧. យោងលើការវាយតម្លៃអំពីភាពស្ថិតស្ថេរផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចក្នុងផែនការមេ ដែលរៀបចំដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៤-២ ភាគ៧-ក, ៧-ខ និង ៧-គ ស្តីពីប្រើប្រាស់ពលកម្មក្នុងស្រុក) បានបង្ហាញថា ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ និងការកែច្នៃផលិតផលក្រុមហ៊ុនត្រូវការ កំលាំងពលកម្ម (បុគ្គលិក អ្នកបច្ចេកទេស អ្នកគ្រប់គ្រង និងកម្មករបណ្តុះបណ្តាល) ប្រមាណ ១០៤៤៤នាក់នឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅឆ្នាំទី១ និងកើនរហូតដល់២.០២៥នាក់នៅឆ្នាំទី៤។ ពីឆ្នាំទី៧ដល់ឆ្នាំទី១២ ក្រុមហ៊ុនគ្រោងនឹងប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មប្រមាណជា១.៥២១នាក់ សំរាប់ការធ្វើផលិតកម្ម-អាជីវកម្មនេះ។ ការផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាពការងារដ៏បែបនេះ នឹងរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការលើកស្ទួយកំរិតជីវភាពរស់នៅរបស់សហគមន៍ ក៏ដូចជាការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋានផងដែរ។

១៨. ដោយហេតុថា ចំណូលដែលបានមកពីការប្រកបរបរកសិកម្មមានកំរិតទាប ដូច្នេះកម្លាំងពលកម្មនៅជនបទភាគច្រើនគឺជាអ្នកធ្វើការនៅក្នុងគ្រួសារ។ ទោះបីជាជួបប្រទះនឹងបញ្ហាបែបនេះក្តី មានសមាជិកគ្រួសារតែមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ដែលបានចាកចេញពីគ្រួសារទៅរកការងារធ្វើនៅតំបន់ទីប្រជុំជន និងទីក្រុង។ ដូច្នេះគម្រោងវិនិយោគសំរាប់ការដាំដំណាំកៅស៊ូរបស់ក្រុមហ៊ុន ដូទីសាយហ្គាន-ប៊ីញហ្វ្រែក (អេស ប៊ី ខេ) នឹងនាំមកនូវផលប្រយោជន៍ច្រើនដល់សហគមន៍ ដោយការជំរុញអោយមានចរន្តសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងមូលដ្ឋាន។ ជាមួយនឹងកាលានុវត្តភាពការងារ ដែលក្រុមហ៊ុននឹងផ្តល់អោយក្នុងពេលអនាគតដ៏ខ្លាំងមុខ សហគមន៍ខ្លួនឯងអាចមានកំណើនប្រាក់ចំណូល មានលទ្ធភាពក្នុងការទិញទំនិញ និងការទទួលយកនូវសេវាកម្មផ្សេងៗខ្ពស់ជាងមុន។

៩.២.៣.២ ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

១៩. នៅពេលដែលគម្រោងដំណើរការបានពេញលេញ (ប្រតិបត្តិការដាំដុះ ប្រមូលផល និងកែច្នៃ) នឹងត្រូវការកម្លាំងពលកម្មច្រើន។ ដូច្នេះ កម្មករដែលគ្មានជំនាញជាច្រើននាក់ នឹងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីអោយក្លាយខ្លួនទៅជាកម្មករជំនាញ ហើយក្នុងចំណោមអ្នកទាំងអស់នោះមានមួយចំនួននឹងទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលខ្លី ទាំងនៅក្នុងតំបន់ និងនៅបរទេស។

៩.២.៣.៣ ការលំអប្រព័ន្ធគមនាគមន៍ក្នុងតំបន់

២០. នៅពេលអភិវឌ្ឍន៍ចប់(រយៈពេល០៤ឆ្នាំដំបូង) ក្រុមហ៊ុនគ្រោងនឹងសាងសង់ប្រព័ន្ធផ្លូវ ០៥ ប្រភេទដែលមានប្រវែងសរុប ២៨៧គ.ម ដែលប្រើប្រាស់អស់ផ្ទៃដីប្រមាណ ២៧៧.៤ហិកតា។ វត្តមានរបស់ប្រព័ន្ធផ្លូវនៅក្នុងតំបន់នឹងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ការដឹកជញ្ជូនផលិតផល និងគោតផលកសិកម្មនៅក្នុងតំបន់ និងការធ្វើដំណើររបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅជុំវិញនោះ។

៩.២.៣.៤ ការរក្សានូវតំបន់ទ្រនាប់ដើម្បីអភិរក្ស

២១. តាមការវាយតម្លៃរបស់ក្រុមការងារបេបេរេនាជីការដ្ឋានបច្ចេកទេសជីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងក្រុមការងារបេបេរេនាជីគោលជីសម្បទាន ពិនិត្យឃើញថា នៅលើទីតាំងដែលក្រុមហ៊ុន ដូទីសាយហ្គាន-ប៊ីញហ្វ្រែក (អេស ប៊ី ខេ) ស្នើសុំទំហំ ៩.៧៣៨ហិកតា នេះ ត្រូវកាត់ចេញនូវផ្ទៃដីពាក់ព័ន្ធចំនួន ៤.៣០២ហិកតា ដូច្នេះផ្ទៃដីនៅសល់សំរាប់ក្រុមហ៊ុនអាចធ្វើអាជីវកម្ម-ផលិតកម្ម មានតែ ៥.៤៣៦ហិកតា ប៉ុណ្ណោះ។ នៅក្នុងដីកាត់ចេញទំហំ៤.៣០២ហិកតា ដូច្នេះផ្ទៃដីនៅសល់សំរាប់ក្រុមហ៊ុនអាចធ្វើអាជីវកម្ម-ផលិតកម្មមានចំនួន

សរុប ៥.៤៣៦ ហិកតា នេះមាន ១.៦៩០ហិកតា ជាដីពាក់ព័ន្ធនឹងប្រជាពលរដ្ឋ និង ២.៦១២ហិកតា ជាដី រក្សាទុកដើម្បីអភិរក្ស (ដីរដ្ឋបាលព្រៃឈើស្នើឲ្យកាត់ចំនួន ៨៤១ហិកតា, ដីព្រៃឈ្លោះបែតងចំនួន ១.០២៣ ហិកតា, ដីព្រៃឈ្លោះតាមមាត់អូរចំនួន ៥៩៥ហិកតា និងដីគ្មានគម្របព្រៃ បឹង ស្ទឹង វាលស្មៅចំនួន ១៥៣ ហិកតា)។

២២. ការរក្សាទុកនូវផ្ទៃដីទំហំ ២.៦១២ហិកតា ដើម្បីធ្វើការអភិរក្សនេះ មិនត្រឹមតែអាចការពារការខូចខាត ផ្នែកបរិស្ថានប្រព័ន្ធផ្លូវទឹកប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងអាចដើរតួនាទីជាតំបន់របៀងសម្រាប់សត្វព្រៃតូចៗរស់នៅ និងបំលាស់ទី ព្រមទាំងរក្សាប្រភេទរុក្ខជាតិ ជល្ជិត្រីក្ស និងតិណជាតិក្នុងតំបន់នោះទៀតផងដែរ។

៩.២.៣.៥ ការដាំពូជឈើក្នុងស្រុកឡើងវិញ

២៣. ក្រុមហ៊ុន ដូទីសាយហ្គន-ប៊ិញហ្វ្រែក (អេស ប៊ី ខេ) មានផែនការដាំពូជឈើក្នុងស្រុកចំនួន ០៣ ប្រភេទ គឺ ឈើទាល ផ្លៀក និងគគី ចំនួន ៥០០០ដើមរៀងរាល់ឆ្នាំ នៅតាមតំបន់ទ្រនាប់ប្រព័ន្ធផ្លូវទឹក និង ព្រៃការពារដើម្បីទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះ និងស្តារគុណភាពព្រៃឡើងវិញ។ ដូច្នេះ នៅក្នុងរយៈពេលប្រមាណ ៦០ឆ្នាំ ឈើដែលក្រុមហ៊ុនគ្រោងនឹងដាំឈើឡើងវិញសរុបមានចំនួនប្រមាណ ៣០០.០០០ដើម។

៩.២.៣.៦ កំណើនសន្និធិកាបូន

២៤. យោងតាមការវិភាគប្រៀបធៀបអំពីដំណើរបំបែបរបស់ការប្រើប្រាស់ដី និងតំបន់ព្រៃ ០៣ដំនាន់ ដូចមានណាវានាក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី (ជំពូក-៥ ទំព័រ១៩, តារាង៥-៨) បង្ហាញថាលំនាំនៃការប្រែប្រួលនេះមាន លក្ខណៈធ្លាក់ចុះ។ ការសិក្សាអំពីសន្និធិកាបូនក្នុងព្រៃឈ្លោះនៅក្នុងឃុំថ្មី និងឃុំកន្ទួត ស្រុកចិត្របុរី ខេត្ត ក្រចេះ របស់ក្រុមហ៊ុន ដូទីសាយហ្គន-ប៊ិញហ្វ្រែក (អេស ប៊ី ខេ) បង្ហាញថា មធ្យមភាគសន្និធិកាបូនធម្មជាតិ មុនពេលឈូសប្រែក្លាយដី មានបរិមាណតែ ៤២,៧៥៩តោន/ហិកតា ប៉ុណ្ណោះ (តារាង ៥-២៦)។ តែការ ប្រែក្លាយដីព្រៃឈ្លោះចេញទំហំ ៥.៤៣៦ហិកតា ក្នុងតំបន់នេះទៅជាចំការកៅស៊ូ នៅក្នុងរយៈពេល ប្រមាណតែ ១០ឆ្នាំ ដំណាំកៅស៊ូនឹងផលិតសន្និធិកាបូន បានប្រមាណ ១៣៣តោន/ ហិកតា។ មានន័យថា សន្និធិកាបូនធម្មជាតិដែលមាននៅលើទីតាំងនេះមុនពេលអភិវឌ្ឍន៍ មានបរិមាណតិចជាងសន្និធិកាបូនរបស់ ព្រៃកៅស៊ូដែលមានអាយុ១០ឆ្នាំទៅទៀត។ នៅឆ្នាំទី ៣០ ព្រៃកៅស៊ូអាចរក្សាសន្និធិកាបូនប្រមាណ ៤៨៥ តោនក្នុងមួយហិកតា ឬមានបរិមាណប្រមាណ ១១,៣៤៨ដង ច្រើនជាងមធ្យមភាគសន្និធិកាបូនរបស់ ព្រៃធម្ម ជាតិក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន។

៩.៣ ការវិភាគអំពីសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់គម្រោង

២៥. គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ-ឧស្សាហកម្មនេះ មិនបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមកិច្ចអវិជ្ជមានគួរឲ្យចាប់អារម្មណ៍នោះទេ ពីព្រោះតំបន់នេះគឺជាដីព្រៃដែលទទួលបានការធ្វើអាជីវកម្ម បែបអនាធិបតេយ្យ ហើយគ្មានឈើដែលមានតម្លៃពាណិជ្ជកម្មច្រើនទៀតឡើយ។ លើសពីនេះទៅទៀត និន្នាការនៃការប្រមូលផល និងអនុផលព្រៃឈើក្នុងតំបន់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចទាំងបីនេះ នៅក្រោមសម្ពាធ នៃភាគក្រីក្ររបស់សហគមន៍បាន និងកំពុងតែធ្វើឲ្យធនធានព្រៃឈើដ៏ផុយស្រួយនេះកាន់តែចេញទៅៗ ហើយដីវាលស្មៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋសហគមន៍ក៏កាន់តែក្រីក្រទៅៗផងដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញក្រោយពេលធ្វើ

ការអភិវឌ្ឍន៍ចប់តាមទិសដៅផលិតកម្ម គម្រោងនេះ នឹងនាំមកនូវផលប្រយោជន៍វិជ្ជមានច្រើនយ៉ាងចំពោះបរិស្ថាន សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច។

២៦. យោងតាមការវិភាគតម្លៃនៃការខូចខាតព្រៃឈើ និងការវិភាគអំពីតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចសង្គមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលទទួលរងឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានពីគម្រោង ដូចមានបង្ហាញក្នុងកថាខណ្ឌទី៧ និងទី១០ខាងលើ តម្លៃខូចខាតរបស់ព្រៃឈ្មោះទំហំ ៥.៤៣៦ហិកតានៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នេះ គឺ ៣៣.២០៨.៧៩៥ដុល្លារ និងតម្លៃខាតបង់ប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ៩២គ្រួសារ ពីការអាស្រ័យផល-អនុផលព្រៃឈើក្នុងរយៈពេលមួយរដ្ឋផលិតកម្មកៅស៊ូ (២៥ឆ្នាំ) ចំនួន ១.៨៧៦.៨០០ដុល្លារ ដូច្នេះតម្លៃខូចខាតបណ្តាលពីគម្រោងសរុបគឺ ៣៥.០៨៥.៥៩៥ដុល្លារ។

២៧. យោងលើការវាយតម្លៃអំពីភាពស្ថិតស្ថេរផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចក្នុងផែនការមេ ដែលរៀបចំដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៤-២) និងការវិភាគដូចមានបង្ហាញក្នុងកថាខណ្ឌទី ១៤ ខាងលើ ពិនិត្យឃើញថា តម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចសរុបរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូ (ប្រាក់ចំណេញ + ប្រាក់ចំណូលពីការលក់ដើមកៅស៊ូចាស់ + ប្រាក់បៀវត្សពលករ + ប្រាក់បង់ពន្ធរដ្ឋ) គឺ ៨៦.៨៥១.៤៣២ដុល្លារ ដូច្នេះ គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូនេះក្នុងរយៈពេល២០ឆ្នាំនឹងផ្តល់នូវផលចំណេញចំនួន ៨៦.៨៥១.៤៣២ដុល្លារ-៣៥.០៨៥.៥៩៥ដុល្លារ = ៥១.៧៦៥.៨៣៧ដុល្លារ។

សន្និដ្ឋាន

២៨. តម្លៃខូចខាតរបស់ព្រៃឈ្មោះទំហំ ៥.៤៣៦ហិកតានៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍នេះ គឺ ៣៣.២០៨.៧៩៥ដុល្លារ និងតម្លៃខាតបង់ប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ៩២គ្រួសារ ពីការអាស្រ័យផល-អនុផលព្រៃឈើក្នុងរយៈពេលមួយរដ្ឋផលិតកម្មកៅស៊ូ (២៥ឆ្នាំ) មានចំនួន ១.៨៧៦.៨០០ដុល្លារ ដូច្នេះតម្លៃខូចខាតបណ្តាលពីគម្រោងសរុបគឺ ៣៥.០៨៥.៥៩៥ដុល្លារ។

២៩. ប្រាក់ចំណេញដែលក្រុមហ៊ុនទទួលបានគិតពីឆ្នាំទី-៩ត្រឹមឆ្នាំទី-២០គឺមានចំនួន ២៤.៨៤៩.០៣២ដុល្លារ ដើមកៅស៊ូចាស់ ៥.០០០ហិកតា (ជាផ្ទៃដីផលិតកម្មសុទ្ធមិនគិតហេដ្ឋារចនា សម្ព័ន្ធ) មានតម្លៃស្មើនឹង ២៥.០០០.០០០ដុល្លារ ប្រាក់ចំណូលផ្ទាល់ដែលបានពីការបង់ពន្ធអោយទៅរដ្ឋ គិតពីឆ្នាំទី-៦ ដល់ឆ្នាំទី-២០ មានចំនួន ៩.៨១៨.៦០០ដុល្លារអាមេរិក និងប្រាក់ចំណាយទៅលើកម្លាំងពលកម្មក្នុងស្រុកសរុបរយៈពេល២០ឆ្នាំ គឺ ២៧.១៨៣.៨០០ដុល្លារអាមេរិក ដូច្នេះតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចសរុបរបស់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូគឺ ៨៦.៨៥១.៤៣២ដុល្លារ។

៣០. គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំកៅស៊ូនេះផ្តល់នូវផលចំណេញចំនួន ៨៦.៨៥១.៤៣២ដុល្លារ-៣៥.០៨៥.៥៩៥ដុល្លារ = ៥១.៧៦៥.៨៣៧ដុល្លារ។

៣១. សន្និដ្ឋានកាបូនធម្មជាតិដែលមាននៅលើទឹកដីនៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ មានបរិមាណតិចជាងសន្និដ្ឋានកាបូនរបស់ព្រៃកៅស៊ូដែលមានអាយុ១០ឆ្នាំ។ ដូច្នេះទី ៣០ ព្រៃកៅស៊ូអាចរក្សាសន្និដ្ឋានកាបូនប្រមាណ ៤៨៥គោនក្នុងមួយហិកតា ឬមានបរិមាណប្រមាណ ១១.៣៤៨ដង ច្រើនជាងមធ្យមភាគសន្និដ្ឋានកាបូនរបស់ព្រៃធម្មជាតិក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន។

៣២. តម្លៃពាណិជ្ជកម្ម និងជីវៈចម្រុះរបស់ព្រៃធម្មជាតិក្នុងតំបន់នេះមានការធ្លាក់ចុះខ្លាំងទាំងនៅក្នុងព្រៃ
ការពារ និងទ្រនាប់ព្រៃរក្សាទុកតាមប្រព័ន្ធផ្លូវទឹក។ ដូច្នេះ ការដាំឈើពាណិជ្ជកម្ម (ផ្លឺក ឈើទាល និង
គគីរ) ចំនួន ៥.០០០ដើម/ឆ្នាំ ឬ៣០០.០០០ដើម ក្នុងរយៈពេល៦០ឆ្នាំ នឹងនាំមកទាំងផលប្រយោជន៍ផ្នែក
សេដ្ឋកិច្ច និងបរិស្ថានផងដែរ។

តើ ជីវៈ ឬ តម្លៃ ពាណិជ្ជកម្ម ? ឬ មួយ ទាំង ពីរ ?

៣៣. ក្នុងដំណាក់កាលអភិវឌ្ឍន៍ដំបូង ស្ថានភាពជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមានការប្រែប្រួលខ្លាំង ព្រោះ
ឱកាសដែលពួកគាត់ទទួលបាន និងអនុផលព្រៃឈើមានការថយចុះជាលំដាប់ក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំកន្លងមក។ ប៉ុន្តែ
សព្វថ្ងៃពួកគាត់ភាគច្រើនបានងាកមករកធ្វើការងារកសិកម្ម លក់កម្លាំងពលកម្ម ចិញ្ចឹមសត្វ និងចូលធ្វើជា
បុគ្គលិក កម្មករនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនវិញ ដែលអាចទទួលបានផលសមរម្យតាមលទ្ធភាព និងប្រាក់កម្រៃទៀងទាត់
ដែលបណ្តាលឲ្យកំរិតជីវភាពគ្រួសារពួកគាត់មានការរីកចម្រើនពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ កាត់បន្ថយបាននូវភាពក្រី
ក្រ និងការធ្វើចំណាកស្រុក។ ចំណែកឯការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ និងប្រព័ន្ធគមនាគមន៍វិញ ក៏កាន់តែមាន
ភាពងាយស្រួលជាងមុនជាលំដាប់ ដោយសារប្រព័ន្ធផ្លូវរបស់ក្រុមហ៊ុនបានសាងសង់ជាច្រើនខ្សែនៅក្នុង
តំបន់ ធ្វើឲ្យទំនាក់ទំនងទៅនឹងមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅត្រូវបានសម្រួល ពិសេសកសិផលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវ
បានធានាទីផ្សារ ការស្វែងរកសេវាព្យាបាលមានភាពងាយស្រួល និងលឿនរហ័សទាន់ចិត្តជាងពីមុន ហើយ
សិស្សានុសិស្សដែលជាទំពាំងស្នងប្រស្សីរបស់យើងអាចធ្វើដំណើរទៅសាលារៀន ក្រេបជញ្ជក់យកចំណេះ
ដឹងបានគ្រប់ៗគ្នាផងដែរ។

